

Webinar Gebiedsaanpak Energie Glastuinbouw

Greenports Nederland
26 april 2022

Doelstelling bijeenkomsten

1. Gezamenlijke opdracht 'energietransitie'
2. Kennis(sen) delen / informatie-uitwisseling / inspireren
3. Huishoudelijke mededelingen
4. Vandaag

Meer info te vinden op: www.Greenports-Nederland.nl/nl/energie

Programma

09.00 uur	Opening, door Rob van Ruiten, procesmanager Greenports Nederland
09.10 uur	De Energietransitie en het regeerakkoord, door Alexander Formsma, beleidsspecialist Glastuinbouw Nederland
09.35 uur	Project 'Gebiedsaanpak Energie Glastuinbouw', door Hans van den Berg, Glastuinbouw Nederland
10.00 uur	'Energietransitie in praktijk', door Jeroen Straver van gemeente Westland
10.25 uur	Conclusies en vervolg
10.30 uur	Afsluiting

Update energiedossiers

26 april 2022

Sentiment vandaag de dag

Klimaat, sierteelt en g(l)astuinbouw

De Kamer,

Gehoord de beraadslaging;

Overwegende, dat onze glastuinbouw merendeels nog gastuinbouw is en in belangrijke mate bijdraagt aan de klimaatverandering en onze afhankelijkheid van Russisch gas;

Constaterende dat het energiegebruik in de g(l)astuinbouw niet is afgenomen maar in sommige recente jaren zelfs is toegenomen;

Overwegende, de oorlog en de klimaatcrisis, dat het telen van siergewassen niet het gebruik van aardgas rechtvaardigt;

Verzoekt de regering om zeer spoedig met regelingen te komen die het gebruik van aardgas en andere fossiele energie voor de sierteelt verbied of anderszins zeer sterk beperkt;

En gaat over tot de orde van de dag;

Bromet

Wat speelt vandaag de dag?

- Convenant energietransitie 2021-2030
- Aprilbrief LNV, EZK, FIN met maatregelenpakket glastuinbouw
- Investeringsplan energietransitie glastuinbouw
- Uitwerking coalitieakkoord
- Veel aandacht in de Tweede Kamer
- Uitwerking Fit for 55 vanuit Brussel
- Herzien inhoud visie klimaatneutraal 2040

Proces rondom energiecrisis

- Uitgangspunt: Nog géén signaal dat Kabinet ingrijpt
- Focus op drie aspecten:
 1. Concrete maatregelen energieprijzen korte & lange termijn
→ uitbreiding borgstelling landbouw
 2. Gasleveringszekerheid en afschakelplan
 3. Maatregelen voor duurzame initiatieven en aanpassen SDE systematiek

‘Aprilbrief’ LNV, EZK & FIN

- Correctie CO2 plafonds ‘18, ‘19 en ‘20
- Nieuw sectorsysteem vanaf 2025
- Najaar 2022 impactanalyse belastingmaatregelen
- Onduidelijkheid: aanboren 35 mrd uit klimaatfonds, open vanaf 2024
- Verkenning of glastuinbouw onder energiebesparende maatregelen voor glastuinbouw gaan gelden
- Geen maatregelen voor energiecrisis
- Versnelling gebiedsaanpak is noodzakelijk
- 2x per jaar ministerieel overleg met sector

Investeringsplan Energietransitie

Doelen:

- Creëren positief sentiment
- Concreet het gasgebruik versneld omlaag brengen met 900 miljoen m³ in 4 jaar
- Voorkomen 343 miljoen m³ extra gasgebruik door oplossing SDE

Overzicht oplopende besparing* op jaarlijks aardgasverbruik

Jaar	Besparing maatregelen	Besparing projecten	Totaal per jaar
2023	62 miljoen m ³ aardgas	45,5 miljoen m ³ aardgas	105,5 miljoen m ³ aardgas
2024	124 miljoen m ³ aardgas	121,5 miljoen m ³ aardgas	245,5 miljoen m ³ aardgas
2025	186 miljoen m ³ aardgas	530,9 miljoen m ³ aardgas	716,9 miljoen m ³ aardgas
2026	248 miljoen m ³ aardgas	663,9 miljoen m ³ aardgas	911,9 miljoen m³ aardgas

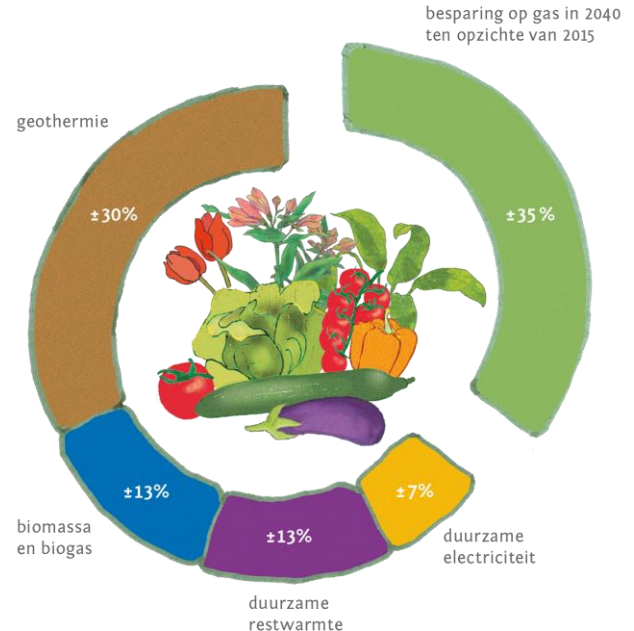
* Als effect van bijstelling van maatregelen en realisatie van projecten loopt de besparing jaarlijks verder op.

Visie en ambitie glastuinbouw

2040: Klimaatneutraal blijft staan!

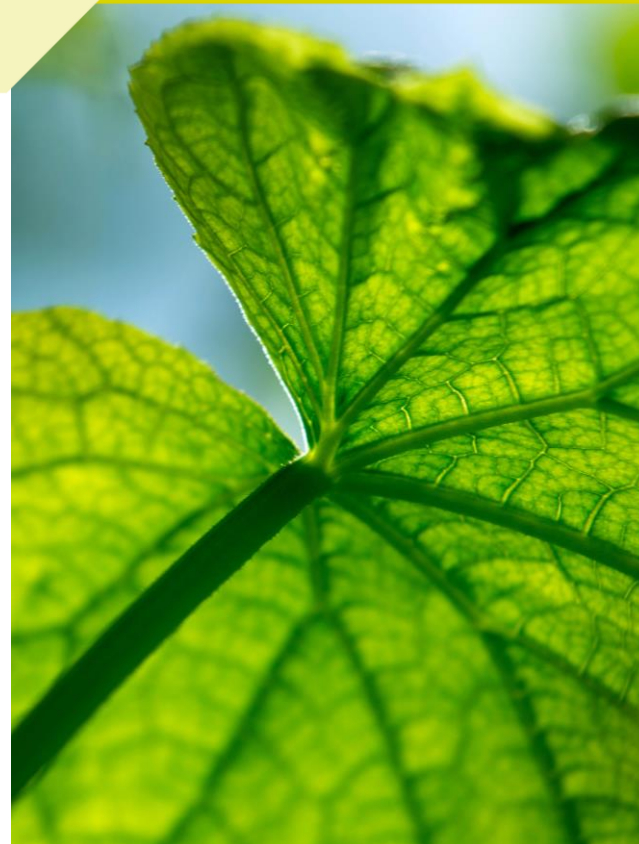
- Onderbouwing visie sinds 2017 op sommige onderdelen achterhaald
- 2e helft 2022 de onderbouwing warmtecirkel herzien op o.a. waterstof en biomassa
- In samenwerking met ondernemersgroep Energiebeleid

Warmtevoorziening glastuinbouw in 2040

Coalitieakkoord

- Positief intro verhaal over glastuinbouw
- Verlagen ODE-tarief 2^e en 3^e schijf elektriciteit vanaf 2023
- 2025: afschaffen verlaagd tarief glastuinbouw
- Verhoging tarief energielasting 1^e schijf gas
- Beperken inputvrijstelling WKK vanaf 2025

Energieconvenanten t/m 2020 (1)

Convenant CO₂-emissieruimte binnen CO₂ Sectorsysteem 2013-2020

- Emissieruimte 2020 CO₂ Sectorsysteem
(CO₂ doel sector minus EU-ETS deel)
- Voorwaarden voor technische correctie
- CO₂ prijs
- Doorzetten in tussenconvenant t/m 2024

Energieconvenanten t/m 2020 (2)

Meerjarenafspraken Energietransitie Glastuinbouw 2014-2020

- Programma Kas als Energiebron, incl. 50-50 financiering kennisontwikkeling en -uitwisseling
- Subsidieregelingen EG, MEI, Proof of Principle onderzoeksgeld, garantieregeling aardwarmte

Convenant 2030

Proces & hoofdlijnen

- Uitwerking in 2021, ondertekening door nieuw kabinet 2022
- Samenwerking met achterban
- CO2 doel 2030 met overheid vaststellen
- WKK positie bepalen m.b.t. emissie netlevering
- Afspraken CO2-beprijzing; uitwerking CO2-sectorsysteem 2.0
- Afspraken CO2-voorziening, restwarmte, geothermie en elektrificatie
- Vaststellen doelen en ambities rondom gebiedsaanpak

Maar wat is het effect van alle overheidstrajecten op dit convenant...?

Vragen?

Bedankt voor uw aandacht!

Alexander Formsma

Beleidsspecialist Energie & Klimaat

Gebiedsaanpak energietransitie glastuinbouw

26 april 2022

Agenda

1. Gebiedsaanpak
2. Aanpak solitaire bedrijven

Gebiedsaanpak (1)

- Verkennen en realiseren **collectieve** duurzame warmte- en CO2-opties
- Start: 2017
- Partijen: Glastuinbouw Nederland, ministerie LNV en aantal greenports en provincies
- Evaluatie: 2021

Gebiedsaanpak (2)

- Voortzetting in 2022 voor 4 jaar met Greenports Nederland, Glastuinbouw Nederland, LNV en regio's
- Deelnemende regio's:
 - Zuid- Holland, Noord-Holland, Zeeland, Limburg, Friesland
 - Bijna zeker: Gelderland
 - Nog in gesprek: Brabant, Flevoland, Drenthe, Overijssel
- Uitvoering: procesmanagers en regiocoördinatoren

Fasering

- **Fase 1:** verkennen en inventariseren
- **Fase 2:** organiseren en opties verzamelen voor collectieve energieverduurzaming
- **Fase 3:** opties uitwerken, gebiedsvisie/ ontwerp en businesscase(s) opstellen
- **Fase 4:** realisatie en exploitatie

Elke regio heeft eigen dynamiek en snelheid

Solitaire bedrijven

- Verkennen en realiseren **individuele** duurzame warmte- en CO2-opties
- Aanpak in uitwerking en onderdeel van convenant
- Kern van de aanpak: kennis en tools voor besparing en verduurzaming
 - Discussie strategie energietransitie voor de ondernemer
 - Via teeltgroepen en regiogroepen

Vragen?

Bedankt voor uw aandacht!

Hans van den Berg
procesmanager Warmte

Energietransitie GTB Westland

Jeroen Straver GPN 26 april 2022

De lange adem

- 2008 gestart met de Westland Agenda om sterker uit de crisis te komen
- Herstructurering als aanjager van energietransitie (Coalitie HOT)
- Partijen HVC en JUVA vormen ETP en samen met andere stakeholders (GTBWL en warmtecoöperaties) werken aan WSW
- Visie is belangrijkStip op de horizon is het tuinbouwakkoord // 2040 klimaatneutraal
- Westlandse Energie Opgave

Rol gemeente Westland

- Economisch vestigingsklimaat
- Regionale projecten
 - RES
 - Regionaal warmtesysteem
 - Buurgemeenten (WSW aantakken op andere warmtenetten).
- Uitvoering Rijksbeleid (Warmtewet)
- Verbinden
- Ondersteunen
- Vergunningverlening / Omgevingswet

Het licht niet uit laten gaan

- Hoge energieprijzen
 - Verdere uitrol WSW, (tuinbouw kernen en buurgemeenten).
 - Verwachting is dat herstructurering versnelt.
- Nieuwe ontwikkelingen
 - Multi commodity grid
 - Opslag energie
 - Waterstof
 - Thorium
- Alweer sterker uit de crisis komen

Bedankt voor uw deelname

Voor vragen / informatie kunt u zich wenden tot:

- uw regiocoordinator Glastuinbouw Nederland,
- Projectmanager Glastuinbouw Nederland: Hans van den Berg, hvandenbergl@glastuinbouwnederland.nl
- Procesmanager GPNL: Rob van Ruiten, rob.van.Ruiten@greenports-nederland.nl